

### Prooemion, shrnutí obsahu eposu (Aeneis I, 1–33)

*Epos se dle žánrových konvencí otevírá představením hlavního hrdiny Aenea, invokací Múzy a nastíněním ústředního antagonismu: na jedné straně bude stát bohyně Júnó, která nevraží na Trójany a jejich vůdce Aenea od chvíle, kdy ji trójský Paris nezvolil jako „tu nejkrásnější“, a zároveň se bojí o své vyvolené město, Kartágo. Júnó však je bezmocná proti vůli Osudu, který rozhodl, že Aeneovi potomci založí Řím; a že Řím následně zničí její Kartágo.*

O bojích hrdiny zpívám, jenž z trójského pobřeží první  
dospěl, hnán osudem, k italské zemi a k lavínským břehům.

Nebeští bohové dlouho jím po širých zemích i mořích  
smýkali, když lítá Júnó se nechtěla vzdát svého hněvu.

Mnoho i ve válce zkusil, než mohl založit město 5  
a vlastní bohy dát Latiu: odtud vzešel pak národ  
Latinů, předkové z Alby i hrazení skvělého Říma.

Prozrad' mi, Múzo, ty důvody: Co se tak Júnóný dotklo?  
Jaký žal způsobil královně bohů muž nadmíru zbožný,  
že jej pak stíhala strastmi a přiměla projít si mnoha 10  
těžkostmi? Copak jsou bohové schopni takové zášti?

Kartágo, původně tyrská osada, stávalo kdysi  
(byť v dálce) přímo naproti místu, kam ústí náš Tiber.

Bylo velmi bohaté, prahlo však po kruté válce.  
Zde Júnó – říká se – trávila víc času nežli kde jinde, 15  
Samos byl pro ni až na druhém místě. To zde měla koně  
i výzbroj a jako patronka Kartága přála si pro ně  
nadvládu nad všemi národy, pakliže osud by svolil.

Doslechla se však, že z trójské krve se zrodili lidé,  
kteří jí v budoucnu mají tyrskou tvrz obrátit v ruiny. 20

Přijde prý dovedně válčící národ, zmocní se vlády  
nad širým světem a Libyi zničí: tak rozhodly Parky.<sup>1</sup>

Toho se Saturnská zalekla, vždyť dosud nezapomněla  
na starou válku, jež za milé Řeky u Tróje vedla.

Dosud jí z mysli nesešla ani příčina hněvu, 25  
bolest je nadále palčivá: stále má hluboko v sobě  
uložen Paridův verdikt, tu křivdu a zhrdnutí krásou.

Celý ten rod je jí protivný, už pocty unesenému  
Ganymédovi.<sup>2</sup> Znovu tak vzplanula hněvem a vlekla

Trójany, či spíše to, co z nich Achilles s Danaji nechal, 30  
přes všechna moře a k Latii bránila byt' se jen blížit.

Mnoho let bloudili po vlnách okolo, hnal je však osud.

Tolik měl vytrpět, kdo chtěl dát římskému národu základ.

<sup>1</sup> Parky = sudičky.

<sup>2</sup> Ganymédés = trójský mladík unesený Diem na Olymp, kde bohům nalévá víno. Júnó, ztotožňovaná s řeckou Héróu, na Ganyméda přirozeně žárlí.